

Bankaların kullandığı kredilere veya KOSGEB vb. kurumlarca sağlanan desteklere yönelik olarak, KOBİ'lere verilen kefalet ve garanti sağlama hizmetinde belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27575268-105[227-2015-411]-E.128168
Tarih	22.04.2020

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 27575268-105[227-2015-411]-E.128168

22.04.2020

Konu : Kurumun KOBİ'lere verdiği kredi teminatı sağlama hizmetlerinden elde ettiği gelirlerin vergilendirilmesi ve belge düzeni hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda;

- ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz,
- Şirketinizin, bankaların kullandığı kredilere veya KOSGEB vb. kurumlarca sağlanan desteklere erişimi kolaylaştırmak için KOBİ'lere kefil olduğu ve garanti verdiği,
- Kurumun özkaynaklarını kullanarak verdiği kefalet ve garantilerde, bankalar ya da ilgili kuruluşlarla düzenlenen protokollere göre belirlenen ücret ve komisyonların kefalet hizmetinden yararlanan firmalardan bankalar aracılığıyla tahsil edildiği ve banka mutabakatı sonrasında tahsil edilen ücret ve komisyonlar için ilgili firmalar adına fatura düzenlendiği,

- Mülga Hazine Müsteşarlığınca sağlanan kaynak kapsamında verilen kefaletlerde, ücretlerin Kurumunuz adına, komisyonların ise adı geçen Kurum adına bankalarca tahsil edildiği, tahsil edilen komisyonlardan belli bir oranda pay alındıktan sonra kalanının adı geçen Kurum hesaplarına aktarıldığı, Kurumunuzca tahsil edilen ücretler ve komisyonların tamamı için ilgili firmalar adına fatura düzenlendiği,
- Avrupa Yatırım Fonu vb. kuruluşların kontrgarantileri ile tesis edilen portföy garanti sistemlerinde ise başvuru ücretinin firmalardan bankalar aracılığıyla tahsil edildiği, komisyonların ise toplam portföy üzerinden bankalardan tahsil edildiği ve bu işlemlerin sonucunda ücret ödemeleri için firmalar adına, komisyon ödemeleri için ise bankalar adına fatura düzenlendiği,
- Kefalet ve garanti sağlama hizmetleri çerçevesinde talep edilen tüm ücret ve komisyonların bankalar aracılığı ile tahsil edildiği, Kurumunuz tarafından doğrudan nakit tahsilat yapılmadığı, Kurumun, bankalar aracılığıyla tahsil ettiği ücret ve komisyonlara ilişkin olarak bankalarca muhatap firmalara ödemenin mahiyetini belirten dekontlar verildiği,
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (I) bendi gereği kurumlar vergisinden muaf olduğunuz, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17/4-e maddesi gereğince de kredi teminatı sağlama işlemleri nedeniyle elde ettiğiniz gelirlerin KDV'den istisna olduğu

belirtilerek, Kurumunuzun kefalet ve garanti sağlama hizmetleri çerçevesinde elde ettiği ücret ve komisyon gelirleri için fatura düzenleme yükümlülüğünün bulunup bulunmadığı, fatura düzenleme yükümlülüğü var ise faturanın banka adına mı yoksa kredi kullanan muhataplar adına mı düzenleneceği, bankalarca muhatap firmalara verilen dekontların fatura yerine geçen belge olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, *"Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise esas itibarıyla, aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak kullanılması uygun görülen belgelerden uygun olanı ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, anılan Kanunun;

- 229 uncu maddesinde, *"Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır."*,
- 232 nci maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler;*

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara,

2. Serbest meslek erbabına,

3. Kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara,

4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere,

5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirası (2019 yılı için 1.200, -TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (2019 yılı için 1.200, -TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir."

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, 243 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile anılan Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak bankalara, yaptıkları hizmet ve satış işlemlerine ilişkin kayıtlarının dayanağı olan fatura yerine, döviz alım satım işlemleri ile menkul kıymetler borsasında aracı kurum sıfatıyla müşterileri adına yaptıkları menkul kıymet alım satımları hariç olmak üzere, yaptıkları bütün hizmetler veya satışlar dolayısıyla lehlerine tahakkuk edecek tutarlar için dekont düzenleme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu bağlamda, fatura düzenlenmesi ödemeye bağlı olmayıp, mal teslimine veya hizmet ifasına bağlıdır. Yapılan teslim/hizmete ilişkin bedelin bankalar tarafından tahsil edilmesi, faturanın düzenlenerek müşterilere verilmesine engel teşkil etmemektedir.

Buna göre, şirketiniz tarafından KOBİ'lere kredi teminatı sağlama işlemlerine ilişkin ücret ve komisyonların bankalar aracılığıyla tahsilinde bankalar tarafından düzenlenen belgeler, işlemi (hizmeti) değil buna ilişkin tahsilat ve ödemeyi tevsik etmekte olup, söz konusu ücret ve komisyonlarınıza konu hizmetleriniz için genel hükümler çerçevesinde hizmetten yararlananlar adına fatura düzenlemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026